

**FITXA IDENTIFICATIVA****Dades de l'Assignatura**

Codi	34393
Nom	Introducció a la investigació en la disciplina infermera
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1200 - Grau d'Infermeria	Facultat d'Infermeria i Podologia	4	Primer quadrimestre
1213 - Grau d'Infermeria (Ontinyent)	Facultat d'Infermeria i Podologia	4	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1200 - Grau d'Infermeria	20 - Matèries pròpies Obligatòries de la Universitat de València	Obligatòria
1213 - Grau d'Infermeria (Ontinyent)	20 - Matèries pròpies Obligatòries de la Universitat de València	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
RUIZ ROS, VICENTE	125 - Infermeria

RESUM

El conjunt de coneixements relatius a la investigació científica es considera complicat i una cosa pròpia de científics amb una formació elevada. Els temors que suscita la investigació probablement es deuen a la falta d'explicació o justificació suficient sobre la vinculació que s'estableix entre el procés investigador, els continguts de les diferents matèries dels plans d'estudis d'infermeria i la practica professional. És, per tant, necessari ensenyar als i les estudiants que la investigació no és una matèria extremadament difícil, sinó que, al contrari, resulta summament útil i es troba molt vinculada a l'exercici diari de les professions de salut.

La investigació científica és en essència com qualsevol investigació sol que molt més rigorosa i asistemàtica. Específicament en la pràctica infermera constitueix una eina decisiva per a generar coneixement i aportar solucions a problemes pràctics de la manera eficaç i eficient. És la millor via per a aconseguir responsabilitat i identitat professional, millorar l'atenció integral de la salut i prendre decisions



basades en l'evidència. Els professionals amb aptituds per a la investigació estan en millors condicions de contribuir al desenvolupament de la professió i augmentar la seua base de coneixements.

Des de l'orientació que se li dona a l'assignatura Introducció a la Investigació en la Disciplina Infermera, es considera que un ensenyament simple i creatiu dels postulats i metodologies d'investigació pot aconseguir no sols que l'alumnat comprenga i accepti la necessitat que tenen els professionals d'infermeria de formar-se adequadament en aquests coneixements, sinó que també s'espera que arribe a despertar-los l'interés social i professional pels processos d'investigació des del moment en què l'investigador o investigadora s'enfronta a una realitat, l'analitza, la interpreta i la converteix en un benefici propi i de la comunitat.

El programa de l'assignatura s'estructura de manera que, a partir dels fonaments teòrics de la investigació científica aplicada a les Ciències de la Salut, l'alumnat siga capaç de reconèixer la importància de: a) identificar un fenomen sobre el qual se sap poc, com a preludi a una investigació científica; b) explorar i analitzar la naturalesa dels fenòmens amb metodologia científica; i c) comunicar i explicar els resultats de la investigació.

Amb l'estudi d'aquesta assignatura, l'alumnat d'Infermeria s'introduirà en el coneixement dels processos d'investigació que li permetran indagar no tant en l'ordre orgànic dels processos biològics bàsics de la investigació biomèdica tradicional, sinó en l'ordre individual de la investigació clínica i en l'ordre poblacional (societats humanes) de la investigació en salut pública i epidemiologia.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

- Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació:
No hi ha restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.
- Altres requisits per a un millor aprofitament de l'assignatura:
Domini dels conceptes bàsics en ciències de la salut apresos en la formació adquirida en cursos anteriors.
Destresa en les tècniques d'informació i de comunicació (TICs).
Habilitat en el maneig de conceptes bàsics d'estadística i epidemiologia.

COMPETÈNCIES

1200 - Grau d'Infermeria

- Identificar els determinants de la salut, tant biològics com demogràfics, ambientals, socials, econòmics, culturals, psicològics i de gènere, analitzar la seua influència en les condicions de vida i treball de la població i la seua repercussió en el procés de salut-malaltia.



- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica, biomèdica i sanitària, per obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i epidemiològica.
- Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives, de promoció de la salut i d'investigació.
- Tenir en l'activitat professional un punt de vista crític, creatiu, constructiu i orientat a la investigació en salut.
- Comprendre la importància i les limitacions del pensament científic en l'estudi, la prevenció i el maneig de l'estat de salut de les persones.
- Adquirir la formació bàsica per a l'activitat investigadora, i identificar els elements i fases que intervenen en el procés d'investigació.
- Ser capaç de formular hipòtesis, recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes aplicant, entre d'altres, l'enfocament de gènere.
- Aplicar les tecnologies i sistemes d'informació i comunicació de les cures de salut.
- Treball fi de grau. Matèria transversal el treball de la qual es realitzarà associat a diferents matèries.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

1. Conèixer els diversos paradigmes científics en Ciències de la Salut.
2. Generar idees potencials per a investigar des d'una perspectiva científica.
3. Conèixer les fonts d'informació científica i la seua utilitat.
4. Analitzar de forma crítica els estudis científics (estructura i continguts).
5. Identificar i descriure les diferents fases de la investigació científica.
6. Elaborar un disseny bàsic d'investigació.
7. Conèixer les diferents mitjans de difusió de la informació científica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Fonaments de la investigació científica en ciències de la salut

Tema 1: Introducció a l'assignatura.

Tema 2: Ciència i coneixement.

Tema 3: Mètode científic. Investigació científica.

Tema 4: Investigació en salut. Investigació en infermeria.



Tema 5: Context ètic en la investigació en ciències de la salut.

Tema 6: Perspectiva de gènere en la investigació en ciències de la salut.

2. Elements conceptuals de la investigació

Tema 7: Context teòric i conceptual en la investigació en CCSS.

Tema 8: El problema en la investigació en salut.

Tema 9: La informació científica. Revisió de la literatura.

Tema 10: Antecedents, justificació i hipòtesi de la investigació.

Tema 11: Objectius d'investigació.

Tema 12: Variables de la investigació.

3. Investigació qualitativa

Tema 13: Introducció a la investigació qualitativa.

Tema 14: Enfocaments i perspectives en investigació qualitativa.

Tema 15: Dissenys en investigació qualitativa.

Tema 16: Tècniques de recollida de dades en investigació qualitativa.

Tema 17: Anàlisi de dades en investigació qualitativa.

Tema 18: Rigor i qualitat en investigació qualitativa.

4. Investigació quantitativa. Dissenys. Mostreig

Tema 19: Introducció al procés d'investigació quantitativa.

Tema 20: Dissenys de la investigació quantitativa (I). Classificació.

Tema 21: Dissenys de Investigació quantitativa (II). Estudis observacionals descriptius.

Tema 22: Dissenys de Investigació quantitativa (II). Estudis observacionals analítics.

Tema 23: Dissenys de Investigació quantitativa (III). Estudis experimentals.

Tema 24: Mostreig en estudis quantitativs.



5. Investigació quantitativa. Obtenció i anàlisi de les dades. Interpretació dels resultats. Aplicacions informàtiques de suport

Tema 25: L'obtenció de les dades d'investigació. Mesurament.

Tema 26: Tècniques i instruments per a la obtenció de dades en investigació quantitativa

Tema 27: Avaluació de la qualitat de les dades.

Tema 28: Informàtica aplicada a la investigació en CCSS.

Tema 29: Anàlisi de dades quantitatives (I). Interpretació dels resultats.

Tema 30: Anàlisi de dades quantitatives (II). Aplicació de processos estadístics.

Tema 31: Metodologia combinada per a la investigació en infermeria.

6. Utilitat pràctica i difusió de la informació científica. Elaboració i presentació de resultats

Tema 32: Comunicació científica.

Tema 33: Elaboració dels informes d'investigació.

Tema 34: Reunions científiques.

7. UNITAT PRÀCTICA 1.- ESTRATÈGIES PER A BÚQUEDA BIBLIOGRÀFICA I LECTURA CRÍTICA ARTICLES D'INVESTIGACIÓ

Pràctica 1: Accés a la informació científica.

Pràctica 2: Anàlisi crítica de la investigació qualitativa.

Pràctica 3: Anàlisi crítica de la investigació quantitativa (I)

Pràctica 4: Anàlisi crítica de la investigació quantitativa. (II)

8. UNITAT PRÀCTICA 2.- PROCÉS D'ANÀLISI DE DADES D'INVESTIGACIÓ I OBTENCIÓ DE RESULTATS. APLICACIONS I PROGRAMES INFORMÀTICS DE SUPORT (SPSS , Atles.ti)

Pràctica 5: Introducció al maneig de la aplicació SPSS . Inici. Dades i variables.

Pràctica 6: Maneig de l'aplicació SPSS. Procediments d'anàlisi inicial de dades. Estadística descriptiva. (I)

Pràctica 7: Maneig de l'aplicació SPSS. Procediments d'anàlisi inicial de dades. Estadística descriptiva. (II)

Pràctica 8: Maneig de l'aplicació SPSS. Inferència estadística. (I)

Pràctica 9: Maneig de l'aplicació SPSS. Inferència estadística. (II)

Pràctica 10: Introducció al maneig d'aplicacions d'anàlisi qualitativa

**VOLUM DE TREBALL**

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	38,00	100
Pràctiques en aula informàtica	20,00	100
Tutories reglades	2,00	100
Pràctiques en aula	0,00	100
Elaboració de treballs individuals	15,00	0
Estudi i treball autònom	5,00	0
Lectures de material complementari	25,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
Resolució de casos pràctics	20,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT**A) Classe magistral o de teoria**

- Els temes corresponents a l'apartat de teoria es realitzaran mitjançant classes magistrals d'una durada d'1-2 hores per tema, completant 3,8 crèdits presencials (38 hores).

B) Classes en aula d'informàtica

- Les lliçons demostratives i els exercicis pràctics que sumen un total de 10 activitats, es duran a terme a l'aula d'informàtica utilitzant els recursos d'accés a la informació científica del Servei de Biblioteques i Documentació de la Universitat de València, així com de les aplicacions estadístiques llicenciades (SPSS, Atlas.ti 6, Epidat) o d'accés lliure (PSPP).

C) Tutoria guiada

- Es publicarà a l'inici de curs el calendari i programació de les tutories i la distribució d'alumnes/as per professor/a-tutor/a

D) Materials

- Recursos de les aules d'Informàtica i sales de pràctiques de la Facultat d'Infermeria i Podologia i de l'Hospital General Universitari i del campus d'Ontinyent.

E) Treballs que l'alumnat ha de elaborar.



- Treballs de tipus individual.

AVALUACIÓ

L'avaluació de la matèria comprén diferents parts:

1. EXAMEN ESCRIT (60% de la puntuació total).

Comprén tota la matèria impartida en classes d'aula (teoria), en sessions pràctiques i la realitzada en els exercicis. L'examen tindrà el següent format:

Examen escrit

Qüestionari amb respostes múltiples (45 preguntes tipus test amb 5 possibilitats de resposta).

- Criteris de qualificació:

La puntuació del test s'obtindrà comptabilitzant encerts i errors (quatre errors resten un encert).

La puntuació màxima de l'examen escrit serà de 6 punts.

Es considerarà examen escrit aprovat una puntuació igual o superior a 3.

En el cas de tindre l'examen suspés o no aconseguir la qualificació mínima necessària entre la part teòrica i pràctica per a aprovar l'assignatura, la nota que constarà en l'acta serà la de l'examen teòric.

2. QUALIFICACIÓ DE LA DOCÈNCIA PRÀCTICA I EXERCICIS (40% de la puntuació total)

La qualificació de pràctiques només es tindrà en compte si se supera l'avaluació teòrica (examen escrit aprovat).

La puntuació màxima de la docència pràctica serà 4 punts (1 punt màxim corresponent a les assistències i 3 punts màxim a l'avaluació continua).

- Criteris de qualificació:

Control d'assistències. L'assistència a les sessions pràctiques és de caràcter obligatori per a tots els estudiants matriculats, obtenint-se, en el seu cas, una puntuació màxima d'1 punt. L'alumnat ERASMUS/SICUE no està exempt de la realització d'aquestes sessions.

Avaluació contínua. Els exercicis són matèria d'estudi tutoritzada i susceptible d'avaluació en l'examen escrit. Aquest apartat es valorarà amb una nota màxima de 3 punts sempre que es qualifique positivament l'assistència a les pràctiques (>80%)

A l'efecte de les convocatòries d'examen s'ha de tindre en compte que les pràctiques presencials es realitzen en un calendari únic, són obligatòries i no serà possible la recuperació de les assistències.



REFERÈNCIES

Bàsiques

- Argimon Pallàs JM, Jiménez Villa J. (1999, 2007). Métodos de investigación clínica y epidemiológica. 3ª ed. Madrid: Elsevier. [BS SALUT PUBLICA 0045, 0046, 0047, 0048, 0049; BS-INFERMERIA]
- Berenguera A, Fernández de Sanmamed MJ, Pons M, Pujol E, Rodríguez D, Saura S. (2014). Escuchar, observar y comprender. Recuperando la narrativa en las Ciencias de la Salud. Aportaciones de la investigación cualitativa. Barcelona: Institut Universitari d'Investigació en Atenció Primària Jordi Gol (IDIAP J. Gol), 2014.
- Burns N, Grove SK. (2004, 2012). Investigación en Enfermería. Desarrollo de la práctica enfermera basada en la evidencia. Barcelona: Elsevier España SL. [BS INFERMERIA 01066, 01067, 01168, 01169]
- Denzin N, Lincoln Y. (2012). Manual de investigación cualitativa. Gedisa.
- Díaz Portillo J. (2011). Guía práctica del curso de bioestadística aplicada a las ciencias de la salud. Madrid. Instituto Nacional de Gestión Sanitaria. 2011. Disponible en: <<http://www.ingesa.msssi.gob.es/estadEstudios/documPublica/internet/pdf/Guia Practica Bioestadistica.pdf>>
- Fathalla MF, Fathalla MF. (2008). Guía práctica de investigación en salud. Publicación Científica y Técnica No 620. Washington DC: OPS/OMS.
- Flick U. (2012). Introducción a la investigación cualitativa. A Coruña: Fundación Paideiai Galiza.
- García J, Jiménez F, Arnaud M, Ramírez Y, Lino, L. (2011). Introducción a la metodología de la investigación en ciencias de la salud. México: Mc Graw Hill.
- Polit DF, Hungler BP. (1997, 2000). Investigación científica en ciencias de la salud. México: Mc Graw Hill. [BS OBRES GENERALS 0060, 0061, 0062]

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. CONTINGUTS

Es mantenen tots els continguts inicialment programats en la guia docent.

2. VOLUM DE TREBALL I PLANIFICACIÓ TEMPORAL DE LA DOCÈNCIA

ACTIVITATS PRESENCIALS



Classes presencials	T 12h
Classes pràctiques en aula	P 20h
Tutories reglades	U 2h

TOTAL 34 h

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Elaboració de treballs individuals	15h
Treball autònom	11h
Lectures de material complementari	30h
Preparació d'activitats d'avaluació	5h
Preparació de classes teòriques	20h
Preparació de classes pràctiques i problemes	15h
Resolució de casos pràctics	20h

TOTAL 116h

La metodologia docent de l'assignatura es compondrà de:

- Sessions expositives amb lliçó magistral presencials.
- Aula inversa:
- Es proporcionaran a l'alumnat materials diversos segons el tema per la preparació dels continguts i el seu treball a l'aula mitjançant activitats. Concretament, el material que l'alumnat haurà de treballar autònomament són:
 - Presentacions locutades breus, amb les instruccions y esquema general dels apartats de cada tema.
 - Videos o lectures.
 - Resolució d'activitats.
 - Sessió presencial per a la resolució de dubtes, debat d'aspectes i idees claus i avaluació continua segons activitats proposades mitjançant l'aula inversa.



En cas d'adaptació de la docència a no presencial, la metodologia docent es mantindria de la mateixa manera, traslladant les activitats previstes en les sessions presencials a sessions síncrones a través de la plataforma Blackboard Collaborate o alguna altra ferramenta alternativa determinada per la Universitat de València.

3. METODOLOGIA D'ENSENYAMENT-APRENENTATGE

PER A TOT L'ESTUDIANTAT

- S'emprarà la metodologia d'aula inversa.
- Se seguiran classes per videoconferència síncrona
- Es realitzaran presencialment les activitats pràctiques i tutories col·lectives establertes en la guia docent.
- Les tutories individuals seran preferentment virtuals.
- En el cas que la situació sanitària imposara que la totalitat de la docència es

desenvolupara online, se substituiran totes les sessions per pujada de materials a Aula virtual, videoconferència síncrona o transparències locutades. En el cas de les activitats pràctiques, es garantirà la interacció amb l'estudiantat mitjançant videoconferència o fòrum o chat en aula virtual. Donat el cas, les adaptacions corresponents seran comunicades a través de l'aula virtual per l'equip docent de l'assignatura.

PER A ESTUDIANTAT VULNERABLE O AFECTAT

S'adaptarà la metodologia a les següents activitats no presencials:

- Seguir classes per videoconferència síncrona
- Tutoria per videoconferència
- Altres segons necessitats específiques

4. AVALUACIÓ

L'avaluació de la matèria comprèn diferents parts:



1. QUALIFICACIÓ DE L'EXAMEN ESCRIT (60% de la puntuació total)

Avaluació de tota la matèria impartida en classes d'aula (teoria), en sessions pràctiques i la que correspon als exercicis i tasques.

- Format: Qüestionari amb respostes múltiples (45 preguntes tipus test amb 4 possibilitats de resposta).
- Criteris de puntuació:
 - La puntuació del test s'obtindrà comptabilitzant encerts i errors (quatre errors resten un encert).
 - La puntuació màxima de l'examen escrit serà de 6 punts.
 - Es considerarà examen escrit aprovat una puntuació igual o superior a 3 punts.

2. AVALUACIÓ CONTÍNUA (40% de la puntuació total)

La puntuació d'aquest bloc sol es tindrà en compte si se supera l'avaluació teòrica (examen escrit aprovat; ≥ 3 punts).

La puntuació màxima de la docència pràctica serà de 4 punts:

- 1 punt màxim corresponent a l'assistència a les sessions pràctiques i 3 punts corresponents a l'avaluació contínua
- Criteris de puntuació:
 - Control d'assistències. L'assistència a les sessions pràctiques és de caràcter obligatori per a tots els estudiants matriculats, obtenint-se, en el seu cas, una puntuació màxima d'1 punt. L'alumnat d'Erasmus-Sicue no està exempt de la realització d'aquestes sessions.
 - Els exercicis són matèria d'estudi tutoritzada i susceptible d'avaluació en l'examen escrit i avaluació contínua. Aquest apartat es valorarà amb una nota màxima de 3 punts.

En cas de vulnerabilitat, la proporció de la qualificació de les activitats de grup s'adaptaren a les necessitats específiques de l'alumnat.

5. REFERÈNCIES (Recursos bibliogràfics i documentals)

Es manté la bibliografia existent en aula virtual. Si la situació sanitària imposara tancament de biblioteques, es facilitaria material de suport a través de l'aula virtual.